

fi.remissvar@regeringskansliet.se
elin.sedin@regeringskansliet.se

Stockholm 2025-12-08

Ref Fi2025/01804

Remissvar angående förslag till ny lag om kommunal hamnverksamhet

Sveriges Hamnar är ett av sju förbund inom Transportföretagen som är transportnäringens bransch och arbetsgivarorganisation. Sveriges Hamnar har idag 60 medlemsföretag och ca 4000 anställda inom hamnringen, bland förbundets medlemmar finns såväl hamnägare som hamnoperatörer och andra företag som utför tjänster i och kring hamnarna.

Transportföretagen – Sveriges Hamnar har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad promemoria och vill härmed framföra följande synpunkter.

Sveriges Hamnar ställer sig i huvudsak positivt till syftet med förslaget – att säkerställa att svensk lagstiftning är förenlig med EU:s statsstödsregler – samt ambitionen att skapa konkurrensneutralitet mellan kommunala och privata hamnaktörer. **Det är viktigt att samtliga hamnverksamheter som verkar på en konkurrensutsatt marknad omfattas av likvärdiga ekonomiska och rättsliga villkor.**

För Sveriges Hamnars medlemsföretag, som till stor del redan bedriver sin verksamhet i form av kommunala eller privata aktiebolag, innebär förslaget inga direkta förändringar i fråga om bolagsform eller skattskyldighet. Däremot finns anledning att uppmärksamma vissa aspekter av lagförslaget som kan få indirekta effekter för branschen i stort och för den framtida utvecklingen av hamnverksamhet i Sverige.

1. Positivt att konkurrensneutralitet tydliggörs

Lagförslaget innebär ett klargörande av krav på affärsmässighet och skatteplikt för hamnverksamhet i konkurrensläge. Det undanröjer en skattemässig fördel för de kommuner som hittills bedrivit hamnverksamhet i förvaltningsform och därmed varit befriade från inkomstbeskattning. För Sveriges Hamnars medlemmar som redan är organiserade i bolagsform och verkar affärsmässigt, är detta en efterlängtat förändring som skapar tydligare och mer rättvisa förutsättningar på marknaden.

2. Lagförslaget berör inte Sveriges Hamnars majoritet direkt

En majoritet av Sveriges Hamnars medlemmar omfattas redan av kraven i den föreslagna lagen. Verksamheten bedrivs i dag i aktiebolagsform och är därmed redan föremål för beskattning och affärsmässiga villkor. Lagförslaget bör därför inte innebära några nya krav eller kostnader för dessa verksamheter. Det är angeläget att detta tydliggörs i den fortsatta kommunikationen från regeringen och berörda myndigheter för att undvika onödig osäkerhet eller dubbelt regelverk.

3. Risker för mindre kommunala hamnar

Vi vill samtidigt peka på risken för negativa strukturella effekter för mindre kommuner med begränsade resurser och låg affärsmässig kompetens. Krav på bolagisering, affärsmässig styrning och särredovisning riskerar att bli oproportionerligt betungande och kan leda till att hamnverksamhet avvecklas snarare än utvecklas. Detta kan i förlängningen försämra redundans, transportberedskap och regional tillgänglighet – aspekter som inte i tillräcklig grad belyses i promemorian.

Sveriges Hamnar vill därför betona behovet av att genomföra lagförslaget med beaktande av:

- behovet av stöd och vägledning till mindre kommuner,
- differentierade krav beroende på verksamhetens omfattning och karaktär,
- och att affärsmässig logik inte får urholka samhällsviktiga funktioner.

4. Förtydligande kring tillämpning och tillsyn

Vi ser ett behov av ytterligare vägledning i vad som avses med "affärsmässig grund", särskilt i relation till kommunala ägardirektiv och interna koncernförhållanden. I dag finns en oklarhet kring huruvida koncernbidrag eller särskild styrning från kommunfullmäktige kan innebära ett indirekt statsstöd, vilket kan skapa osäkerhet i tillämpningen av lagen.

Vi uppmanar därför regeringen att uppdra åt berörda myndigheter, exempelvis Konkurrensverket och Skatteverket, att ta fram tydlig och samordnad vägledning.

5. Beredskaps- och försörjningsperspektiv måste beaktas

Det är viktigt att lagstiftningen inte underminerar hamnars roll i totalförsvaret eller deras funktion som samhällskritisk infrastruktur. Små eller mindre lönsamma hamnar kan vara strategiskt viktiga ur beredskaps- eller livsmedelsförsörjningssynpunkt. Vi uppmanar därför regeringen att tydligare klargöra hur beredskapsaspekten ska hanteras i relation till kravet på affärsmässighet.

Transportföretagen – Sveriges Hamnar ser positivt på syftet med den föreslagna lagen och bedömer att den i huvudsak harmoniserar med existerande bolagsstruktur hos medlemsföretagen. Vi vill dock understryka vikten av en proportionerlig tillämpning, vägledande stöd till mindre kommuner samt att lagstiftningen måste utformas på ett sätt som inte underminerar viktiga samhällsintressen, såsom transportberedskap och infrastrukturresiliens.

Med vänlig hälsning

Monika Przedpelska Öström

Monika Przedpelska Öström

Branschchef Sveriges hamnar

Transportföretagen